

Mottagare
Barn- och utbildningsnämnden

Svar på revisionsskrivelse granskning av lärarnas förutsättningar

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut till barn- och utbildningsnämnden

- Barn- och utbildningsförvaltningens skrivelse antas som svar på revisionsrapporten om granskning av lärarnas förutsättningar.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Elisabet Schultz
Förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

Ernst & Young har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning med syftet att bedöma om lärare har ändamålsenliga förutsättningar att bedriva sitt arbete enligt skollagens krav.

Den sammanfattande bedömningen av EY är att nämnden inte i tillräcklig grad tar ansvar för att säkerställa goda förutsättningar för lärarna. Det finns ett system för resursfördelning som beaktar fördelning av resurserna mellan skolenheterna efter elevernas behov. EY påpekar dock att det finns en resursfördelningsmodell men att de inte kan se att den är antagen av nämnden. Vidare bedömer EY att lärarbehörigheten är förhållandevis god vilket skapar goda förutsättningar för lärarna. Den socioekonomiska fördelningen anses vara låg i förhållande till den totala budgeten och att den inte förändras årligen i förhållande till budget, volym eller behov.

Det noteras även ett pågående arbete gällande bland annat särskilt stöd, särskilt begåvade elever och frånvaro men att en stor andel av lärarna inte upplever att det finns fungerande rutiner/arbetsätt kring de olika områdena.

Lärarna upplever att de inte får det stöd de behöver för att kunna utföra sitt arbete. Särskilt uppmärksammas stödet från rektor och elevhälsa som bristande. Vidare påpekas det att det finns stora skillnader mellan skolorna, där tre skolor särskilt sticker ut negativt, då 67–73 procent av respondenterna anger att det inte finns tillräckligt stöd från rektor.

Granskningen grundas på dokumentstudier och intervjuer med ledning inom verksamhetsområdet samt med ett urval enhetsansvariga rektorer och lärare. En enkät har skickats ut till samtliga tillsvidareanställda pedagoger verksamma inom kommunens grundskolor, i syfte att undersöka hur de upplever sin arbetsmiljö.

Med utgångspunkt i granskningen rekommenderas barn- och utbildningsnämnden att:

- Justera den socioekonomiska fördelningen i förhållande till total budget.
- Fastställa resursfördelningsmodellen, det vill säga vilka principer resurserna fördelas enligt.
- Stärka och följa upp så att pedagogisk personal känner sig trygga och välinformerade om rutiner och arbetsätt kring ledning och stimulans för samtliga elever.
- Särskilt bevaka de skolor som sticker ut negativt och vidta åtgärder för att säkra en positiv utveckling.
- Kontinuerligt följa upp lärarnas förutsättningar och syn på sin arbetssituation och sin arbetsmiljö.

Barn- och utbildningsförvaltningens kommentarer

Rapporten lyfter både styrkor och svagheter utifrån lärarnas förutsättningar att bedriva sitt arbete enligt skollagens krav. Rapporten bygger på ett tidsbegränsat underlag från det senaste året/åren. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar långsiktigt och över tid. Att dra slutsatser enbart baserat på ett eller två år kan ge en missvisande bild av vissa områden. En låg svarsfrekvens på enkäten ger viss osäkerhet kring hur svaren ska tolkas. Förvaltningen anser att rapporten fokuserar på en rad områden som förvaltningen kan fortsätta att utveckla, så som särskilt stöd, särskilt begåvade elever och stöd från rektor.

Rapporten lyfter att förvaltningen har ett system för resursfördelning som beaktar fördelning av resurserna mellan skolenheterna efter elevernas behov. Det som dock varit lite otydligt är om nämnden har antagit modellen. Då det

upplevs otydligt så kommer förvaltningen se till att nämnden kan anta en resursfördelningsmodell i barn- och utbildningsnämnden.

Den socioekonomiska fördelningen har ökat kraftigt de senaste fem åren och i samband med effektiviseringskrav 2023 så behölls nivån från föregående år. Förvaltningen föreslår i resursfördelningsmodellen 2024 att övergå till en fast procentsats kopplat till kommunbidraget, vilket gör att socioekonomiska bidraget följer indexuppräknings m.m.

En hög lärarbehörighet är en viktig faktor för att skapa goda förutsättningar och goda kunskapsresultat. Förvaltningen har haft stort fokus på att behålla och öka lärarbehörigheten vilket syns i rapporten. I rapporten noteras att Tyresö kommun uppvisar ett högre genomsnittligt meritvärde och högre andel elever som uppnår kunskapskraven jämfört med riket.

Höstterminen 2022 genomförde förvaltningen en förändring i den centrala barn- och elevhälsans organisation utifrån signaler från verksamheten om behov av fördjupat stöd inom specialpedagogik och anpassningar. Den centrala barn- och elevhälsans nya uppdelning med ett pedagogiskt och ett medicinskt verksamhetsområde är tänkt att bättre tillgodose stöd kring arbetssätt och anpassningar inom specialpedagogiska områden. Arbetet är påbörjat och kommer att pågå framöver. Utöver den centrala barn- och elevhälsan har alla grundskolor en lokal elevhälsa bestående av skolledning, speciallärare, specialpedagoger, SYV och kuratorer. Skolans lokala elevhälsa leds av rektor.

Förvaltningen har ett välutvecklat systematiskt kvalitetsarbete för uppföljning, stöttning och ledning för att säkerställa att lärarna har goda förutsättningar att genomföra sitt arbete. Skolchef och verksamhetsutvecklare genomför fyra resultatdialoger med skolledningar per år ute på skolor och tjugo rektorsmöten där rektorer samverkar med fokus på måluppfyllelse, systematiskt kvalitetsarbete, arbetsmiljö för att nämna några områden.

Barn- och utbildningsförvaltningen har under de senaste två verksamhetsåren startat upp ett tiotal nya nätverk för ämneslärare, förstelärare etc. som har för avsikt att stärka förutsättningar för positiv utveckling på aggregerad nivå.

Rapporten har ringat in tre skolor som har ett avvikande mönster i enkätsvaren. Anledningen till avvikelserna har sedan tidigare uppmärksammats av förvaltningen och åtgärder har satts in. Två av enheterna har detta läsår ny skolledning, som helt eller delvis har ersatt den tidigare. En åtgärd som satts in är en stödmodell där rektorer utifrån spetskompetens går in och stöttar enheter som har behov av organisatoriskt stöd och samtidigt bidra till att kommungemensamt arbetssätt förankras på skolan. Förvaltningen fortsätter

följa utvecklingen på dessa tre enheter och ser i dag stabilitet och lugn på samtliga omnämnda skolenheter.

Rapporten bedömer att det är en brist att det inte finns en redovisad uppföljning av lärarnas arbetsmiljö för nämnd. Barn- och utbildningsförvaltningen följer det kommungemensamma arbetsmiljöarbetet och gör regelbundet undersökningar. Utvecklingsområden som ringas in följs även upp systematiskt på enhetsnivå. I månadsrapportering, delårsrapporter, verksamhetsberättelse redovisas arbetsmiljöarbetet till nämnd. Förvaltningen har dialog med nämnden kring målområde 1 två gånger om året genom så kallad taktisk dag för att tillsammans fånga rätt medarbetarmål. Förvaltningen presenterar resultat av medarbetarenkäten en gång per år. Förvaltningen har levande dialog med nämnden kring lärarnas förutsättningar till exempel genom informationsärenden där nämnden får möta lärare inom olika områden för att få insikt och dialog. Presidiet gör regelbundna verksamhetsbesök och ställer frågor och har levande dialog med förvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningen anser att nämnden har god kännedom om det pågående arbetsmiljöarbetet.

Svar på rekommendationerna:

- *Justera den socioekonomiska fördelningen i förhållande till total budget.*

Svar: Regleras i resursfördelningsmodell inför 2024 genom procentuell fördelning.

- *Fastställa resursfördelningsmodellen, det vill säga vilka principer resurserna fördelas enligt.*

Svar: Beslutas i barn- och utbildningsnämnden i november.

- *Stärka och följa upp så att pedagogisk personal känner sig trygga och välinformerade om rutiner och arbetssätt kring ledning och stimulans för samtliga elever.*

Svar: Det pågår ett strukturerat systematiskt kvalitetsarbete.

- *Särskilt bevaka de skolor som sticker ut negativt och vidta åtgärder för att säkra en positiv utveckling.*

Svar: Åtgärder är vidtagna och utvecklingen följs upp.

- *Kontinuerligt följa upp lärarnas förutsättningar och syn på sin arbetsituation och sin arbetsmiljö.*

Svar: Sker systematisk i månadsrapportering, delårsrapportering, arbetsmiljöenkäter m.m.

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

En prövning av barnets bästa har inte genomförts då ärendets karaktär är till för underlag för att tillgodose barnets rättigheter.